

کالبد شناسی ریسک

© September 2016, Magda Stepanyan, Risk Society

info@risk-society.com

روشن است که اگر بخواهیم یک ریسک را به طور اثربخش مدیریت نماییم، فهمیدن درست طبیعت آن مهم است. بسیاری از افراد تنها تعداد محدودی از مشخصه‌های ریسک را در نظر می‌گیرند که به توانایی محدودی برای مدیریت ریسک منتج می‌شود. مدیریت ریسک اثربخش نیازمند فهم عمیق‌تری است.

یکی از راه‌های فهمیدن، کشف "کالبد ریسک" است. کالبدشناسی می‌تواند به "جداسازی یا تقسیم به اجزا برای آزمایشات تفصیلی" تعریف شود. اگر ما ریسک را به اجزای تشکیل دهنده‌اش تقسیم کنیم، هفت عامل را خواهیم یافت. چهار تای آنها به طبیعت ریسک به خودی خود وابسته‌اند و سه تا به افراد.

عوامل مربوط به ریسک عبارتند از:

1. **اهداف:** چه چیزی می‌خواهید به دست بیاورید؟ ریسک‌ها به صورت جدا افتاده وجود ندارند. آنها همیشه به اهداف متصلند. فرصت‌ها (ریسک‌های مثبت) دستیابی به اهداف را تسهیل می‌کنند و تهدیدها (ریسک‌های منفی) یک مانع هستند.

2. **تغییر:** چه رویدادهای آینده‌ای می‌توانند ریسک‌های شما را تحت تاثیر قرار دهند؟ چقدر محیط‌های خارجی و داخلی می‌توانند از آنچه شما انتظار دارید متفاوت باشند؟ دانستن پتانسیل تغییر، نقطه شروع شناسایی و واکنش ریسک است.

3. **دلایل:** چه چیزی ممکن است آن تغییرات را سبب شود؟ پیشگیری از تهدیدها و تسخیر فرصت‌ها در صورتی که ندانید از کجا می‌آیند بسیار سخت تر است.

4. **تاثیر:** اگر هر ریسکی به وقوع بپیوندد، چه تاثیری روی اهداف خواهد داشت؟ فهمیدن پیامدهای ریسک به شما اجازه می‌دهد برای کاهش ریسک (در صورت پیامدهای بالقوه منفی) و بهره‌برداری از ریسک (در صورت پیامدهای بالقوه مثبت) آماده شوید.

بسیاری از افراد گمان می‌کنند این چهار عامل مرتبط با ریسک برای یافتن یک تصویر کامل از ریسک کافی است. ولی ریسک به شکل اجتناب ناپذیری با افراد مرتبط است. ریسک‌ها اغلب مستقیم یا غیر مستقیم، در نتیجه اعمال ما ایجاد می‌شوند. وقتی که ریسکی شناسایی می‌شود، واکنش افرادی که تحت تاثیر قرار می‌گیرند می‌تواند موفقیت را پیچیده‌تر نماید. این واکنش‌ها با نیازها و علایق افراد ایجاد می‌شوند و همچنین با اصول اخلاقی آنها. در نتیجه سه عامل اضافی مرتبط با افراد در کالبدشناسی ریسک وجود دارد:

5. **هم‌بخشگر (Contributor):** چه کسی در ریسک همکاری، کمک و حمایت می‌کند؟ ما باید افراد یا گروه‌هایی را که می‌توانند روی اهداف ما چه به شکل مثبت چه منفی اثر بگذارند، شناسایی کنیم.

6. **تحمل‌کننده (Bearer):** چه کسی سختی ریسک را تحمل خواهد کرد؟ احتمالاً افرادی که تحت تاثیر ریسک قرار خواهند گرفت به شکل تدافعی پاسخ خواهند داد، و یا دنبال منحرف کردن ریسک به سمت دیگران خواهند بود. این می‌تواند پیامدهای غیرمنتظره‌ای داشته باشد که شدت کلی ریسک را افزایش یا کاهش دهد.

7. **اخلاقیات:** چه اصول اخلاقی‌ای تصمیمات اتخاذ شده توسط افرادی که با هر ریسک درگیر شده‌اند را ایجاد می‌کند؟ ملاحظات اخلاقی همچنین مرتبط با افرادی است که در مورد رتبه‌بندی ریسک‌ها برای اجرای اقدامات واکنشی در این باره که کدام نوع از پاسخ مناسب است اتخاذ تصمیم می‌کنند.

این عوامل مرتبط با افراد مشکل "عدالت ریسک" را مطرح می‌کنند به شکلی که رفتار برخی افراد ریسک‌های جدیدی برای بقیه ایجاد می‌کند. تا چه حد مسوولیت آنها برای حمایت کردن ریسک باید جابجایی تاثیراتی که احتمالاً آنها سبب می‌شوند باشد؟ چگونه می‌توانیم این تاثیرات را اندازه بگیریم و اهمیت آنها را تعیین نماییم؟ با افزودن جنبه‌های انسانی به ارزیابی ریسکمان، می‌توانیم مطمئن شویم که پیامدهای غیر عمدی رفتار ریسک آنها کمینه شده است.

اگر ما کالبد هر ریسک را با در نظر گرفتن این هفت عامل، شامل هم **عوامل مرتبط با ریسک** و هم **عوامل مرتبط با افراد** بفهمیم، قادر خواهیم بود ارزیابی از ریسک انجام دهیم و مطمئن شویم هر ریسکی دارد به شکل مناسبی مدیریت می‌شود.

Open

جهت ارائه بازخورد درباره این مقاله و یا جهت دریافت جزئیات بیشتر درباره ایجاد مدیریت ریسک اثربخش با دکتر ریسک تماس بگیرید (info@risk-doctor.com) و یا تارنمای دکتر ریسک (www.risk-doctor.com) را بازدید نمایید.